

Żyrardów, dnia 21 maja 2024 r.

KZ.4120.86.2024.LM

DECYZJA

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 6 ust.1, art. 7 pkt 1 i 2, art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.) oraz § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81) w związku z § 2 ust. 1 pkt h Porozumienia z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie powierzenia Miastu Żyrardów prowadzenia niektórych spraw z zakresu właściwości Wojewody Mazowieckiego, wykonywanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zawartego pomiędzy Wojewodą Mazowieckim, a Prezydentem Miasta Żyrardowa (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2008 r. poz. 87), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 r. poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15.05.2024 r. (data wpływu do tut. Urzędu 17.05.2024 r.) złożonego przez Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego Sp. o.o. w Żyrardowie (ul. B. Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów),

pozwalam

Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego Sp. z o. o., ul. B. Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów, reprezentowanego przez Prezesa Zarządu Spółki, na przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich w budynku szpitala - pawilon „A” usytuowanego przy ul. Bolesława Limanowskiego 30 (dz. ewid. nr 2587/11 z obrębem 0002) w Żyrardowie, zgodnie programem prac konserwatorskich pod nazwą: *Program prac konserwatorskich Ceglane elewacje oraz drewniana weranda budynku szpitala – pawilonu A w Żyrardowie ul. Bolesława Limanowskiego 30*, autor opracowania: dr Piotr Owczarek (Żyrardów, czerwiec 2022 r.), stanowiącym załączniki do niniejszej decyzji;

Określam warunki polegające na:

1. obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. osobę, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich

- lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 14a ust. 2.
2. przekazaniu Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków (MKZ) w Żyrardowie, w terminie nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 1:
 - a) imienia, nazwiska oraz adresu osoby, o której mowa w pkt 1;
 - b) dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
 - c) oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
 3. wykonaniu prób oczyszczania elewacji ceglanej przy udziale tut. MKZ;
 4. uzgodnieniu z tut. MKZ formy i kolorystyki nowej barierki przy zewnętrznych schodach prowadzących na werandę;
 5. przedstawieniu tut. MKZ projektów nowej stolarki drzwiowej i uzgodnieniu jej kolorystyki;
 6. przeprowadzeniu odbioru prac z udziałem tut. MKZ.

Termin ważności pozwolenia: do dnia 30 czerwca 2026 r.

Uzasadnienie

Budynek szpitala (pawilon A) objęty jest prawną ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków nieruchomych woj. mazowieckiego decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 30 marca 1984 r., pod numerem rejestru A-684.

Ponadto ww. obiekt znajduje się na obszarze zabytkowego zespołu Osady Fabrycznej wpisanego do rejestru zabytków pod nr A -520 decyzją z dnia 30 stycznia 1979 r. wchodzącym w skład historycznego układu urbanistyczno-architektonicznego pod nazwą „Żyrardów - XIX-wieczna Osada Fabryczna”, uznanego za pomnik historii Rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 04 stycznia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., Nr 11, poz. 59).

Z uwagi na powyższe, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w związku z Porozumieniem powołanym na wstępie, pozwolenia Miejskiego Konserwatora Zabytków w Żyrardowie, wymaga prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.

Przedmiotowy budynek złożony jest z części głównej – dwukondygnacyjnej - założonej na rzucie prostokąta, z dwoma parterowymi skrzydłami bocznymi połączonymi z budynkiem głównym łącznikami. Skrzydła boczne wysunięte ku północy, ujmują obszerny dziedziniec, obecnie zamknięty od północy 3 – piętrowym budynkiem szpitalnym. Wnętrze budynku

głównego dwutraktowe z korytarzem pośrodku. Na osi poprzecznej dwie klatki schodowe od strony północnej, jednobiegowa, po przeciwnej dwubiegowa łącząca kondygnacje. Skrzydło boczne jednoraktowe z sieniami usytuowanymi na osi łączników. Skrzydło zachodnie przebudowane, wschodnie z drewnianą werandą przy elewacji południowej oraz drugą przy wschodniej części budynku (obecnie rozebraną). Łączniki częściowo przebudowane. Elewacje nieotynkowane z elementami dekoracyjnymi z cegły. Kondygnacje dzielą gzymsy: cokołowy, kordonowy i koronujący. Główne wejście od południa ostrołukowe z ozdobnym arkadkowym gzymsiem. Okna parteru zamknięte odcinkowo, na piętrze półkoliście, w ryzalicie południowym w kształcie triforiów. Budynek szpitalny stanowi jeden z niewielu w Polsce zachowanych w nieznacznie zmienionym stanie.

W dniu 17 maja 2024 roku do tut. Urzędu wpłynął wniosek Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego Sp. o.o. w Żyrardowie (ul. B. Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów) o wydanie pozwolenia konserwatorskiego na przeprowadzenie prac konserwatorsko - restauratorskich w budynku szpitala - pawilon „A” - usytuowanego przy ul. Bolesława Limanowskiego 30 (dz. ewid. nr 2587/11 z obrębu 0002) w Żyrardowie. Do wniosku załączono stosowne dokumenty, w tym program prac konserwatorskich. Zakres przewidzianych prac obejmuje konserwację i restaurację ceglanych elewacji przedmiotowego budynku oraz drewnianej werandy. Głównym celem prac jest zatrzymanie degradacji, zabezpieczenie zabytku przed dalszym niszczeniem, a docelowo przywrócenie pierwotnych walorów estetycznych, dodatkowo – w przypadku drewnianej werandy – zabezpieczenie drewnianych elementów przed działaniem niszczących czynników atmosferycznych.

W ramach Inwestycji przewiduje się następujące postępowanie konserwatorskie:

Ceglane elewacje:

1. wstępna dezynfekcja powierzchni muru w miejscach występowania nawarstwień mikrobiologicznych (głównie w obrębie partii cokołowej elewacji i rur spustowych); przed wykonaniem dezynfekcji przewiduje się mechaniczne usunięcie odchodów ptasich; zabieg dezynfekcji planuje się powtórzyć po zakończonych pracach (przed hydrofobizacją);
2. usunięcie warstw malarskich z powierzchni cegieł i spoin;
3. oczyszczenie elewacji z nawarstwień atmosferycznych (metoda strumieniowania ścierniwem lub chemiczna – w zależności od typu zanieczyszczenia, ocena *in situ*);
4. usunięcie zdegradowanych zapraw spoinowych oraz cementowych z uzupełnień ubytków cegieł i spoin (metoda ręczna);
5. usunięcie zdegradowanych cegieł (zakres prac i wytypowanie cegieł i spoin po ocenie *in situ*) i ich uzupełnienie (cegły proste, kształtki) tradycyjnymi zaprawami wapiennymi z dodatkiem białego cementu portlandzkiego lub innymi gotowymi zaprawami dedykowanymi obiektom zabytkowym;
6. uzupełnienie drobnych ubytków cegieł zaprawami mineralnymi;
7. uzupełnienie ubytków spoin materiałem o odpowiedniej strukturze, teksturze i kolorystyce nawiązującej do pierwotnej ciemnoszarej/grafitowej zaprawy (zaprawa na bazie wapna gaszonego z dodatkiem czerni żelazowej lub gotowa zaprawa w kolorze grafit/antracyt/ciemnoszary dedykowana obiektom zabytkowym);

8. scalenie kolorystyczne zachowanego, historycznego spoinowania z zaprawą zastosowaną w trakcie bieżącej konserwacji;
9. hydrofobizacja konserwowanych powierzchni (preparat na bazie siloksanów lub inny o analogicznych właściwościach);
10. montaż systemu ochrony elewacji przed ptakami;

Drewniana weranda

1. usunięcie pokrycia połaci dachu, w celu określenia stanu zachowania konstrukcji nośnej dachu werandy;
2. usunięcie wtórnych wykładzin podłogowych i wtórnej przegrody wewnątrz werandy;
3. usunięcie wtórnej zabudowy dolnej kondygnacji werandy;
4. usunięcie przemałowań z powierzchni drewna (metoda chemiczna ewentualnie termiczna);
5. dezynfekcja drewna preparatem biobójczym;
6. oczyszczenie powierzchni drewnianych elementów (metoda chemiczna);
7. wymiana zdegradowanych elementów drewnianej konstrukcji i wystroju werandy – metodą odtworzeniową;
8. uzupełnienie ubytków drewna, wypełnienie nierówności kitami na bazie żywic akrylowych lub epoksydowych;
9. wyrównanie krawędzi i szerokości szczelin pomiędzy deskami w podłodze;
10. zabezpieczenie drewna przed działaniem mikroorganizmów oraz owadów;
11. przywrócenie pierwotnej kolorystyki elementom drewnianym;
12. pokrycie desek laserunkową warstwą barwną;

Stolarka drzwiowa w przejściu z werandy do budynku szpitala:

1. przygotowanie drewnianych elementów do malowania – usunięcie wierzchniej warstwy wtórnych powłok malarskich;
2. dezynfekcja drewna preparatem biobójczym;
3. uzupełnienie drobnych ubytków drewna masą szpachlową;
4. pokrycie drewna warstwą malarską;

Pozostałą stolarkę drzwiową, wtórną i bezstylową należy wymienić na nową, wykonaną z drewna w konstrukcji ramowo-płycinowej. We współczesnych częściach obiektu dopuszcza się zastosowanie stolarki wykonanej z tworzywa PCV lub aluminium/lub innej.

Podjęcie ww. prac konserwatorsko – restauratorskich przy elewacji ww. budynku i drewnianej werandzie i stolarce drzwiowej jest niezbędne dla zabezpieczenia i zachowania pierwotnej substancji obiektu oraz odtworzenia zniszczonych elementów architektonicznych. Zatrzymany zostanie również proces degradacji zabytku. Tym samym wykonanie wnioskowanych działań, zgodnie z przekazanym programem prac konserwatorskich, a także po uwzględnieniu zawartych w decyzji obostrzeń, jest dopuszczalne z punktu widzenia konserwatorskiego i nie wpłynie negatywnie na wartości chronione budynku szpitala.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może być wznowione, a następnie zmienione lub cofnięte, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie prowadzenia badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.
2. Niniejsza decyzja nie zwalnia z konieczności posiadania innych wymaganych prawem uzgodnień, opinii i zezwoleń.
3. Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Prezydenta Miasta Żyrardowa, Pl. Jana Pawła II nr 1, 96 - 300 Żyrardów, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.
4. Strona postępowania administracyjnego może dobrowolnie zrzec się prawa do wniesienia odwołania. W tym celu strona może złożyć pisemne oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od niniejszej decyzji. Z chwilą doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. Prezydenta Miasta
Żyrardowa

Lucyna Mollin-Wyskiel
Miejski Konserwator Zabytków
w Żyrardowie

Załącznik: Program prac konserwatorskich. Ceglane elewacje oraz drewniana weranda budynku szpitala – pawilonu A w Żyrardowie, ul. B. Limanowskiego 30, autor opracowania: dr Piotr Owczarek, Żyrardów, czerwiec 2022 r.

Otrzymują:

1. Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego Sp. z o. o., ul. B. Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów
2. MKZ aa.

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu Żyrardowskiego, ul. B. Limanowskiego 45, 96-300 Żyrardów
2. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa

OPŁACONO OPLATĘ SKARBOWĄ

w kwocie: 82 zł

w dniu: 17 V 2024 r.

okwitowanie nr: 6410

KZ.4120.86.2024.LM